

Chrońmy ludzi

Podlasie to region szczególny w skali kraju. Czterdzieści procent powierzchni województwa objęte jest różnymi formami ochrony przyrody. Są tu trzy Parki Narodowe, cztery Parki Krajobrazowe, sporo rezerwatów. Na tych terenach, a także w ich otulinach obowiązują pewne ograniczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na ekologii można jednak przede wszystkim zyskać, z czego nie wszyscy przedsiębiorcy zdają sobie jeszcze sprawę.

Podlaska Stacja Przyrodnicza NAREW, społeczna organizacja zajmująca się ochroną środowiska oraz rozwojem obszarów wiejskich, przed przystąpieniem do programu EQUAL realizowała kilka projektów związanych z ochroną przyrody. Po wielu latach pracy wiemy, że nie da się skutecznie chronić przyrody bez chronienia ludzi – uważa **Dariusz Ochrymiuk**, koordynator projektu „Centrum Zielonych Technologii”. Żeby poprawić stan środowiska trzeba zwracać większą uwagę na zrównoważony rozwój, a więc na rozwój obszarów wiejskich, na pomoc ludziom, którzy są w złej sytuacji i chcą z tych terenów uciekać. Od wielu lat realizujemy projekty ukierunkowane na ludzi i przynoszące jednocześnie niesamowicie dobre rezultaty jeśli chodzi o ochronę środowiska.

Skandal z biomasą

Tytułowe Centrum Zielonych Technologii to pomysł zaczerpnięty ze współpracy Podlaskiej Stacji Przyrodniczej NAREW z partnerami niemieckimi w ramach programu Agenda 21. Za Odrą bardzo popularne są tzw. centra kompetencyjne, czyli ośrodki, które uczą młodzież, przedsiębiorców i władze lokalne nowych rozwiązań proekologicznych związanych ze zrównoważonym rozwojem. Centrum kompetencyjne na Podlasiu ma być w zamyśle twórców projektu miejscem, w którym potencjalny beneficjent będzie mógł się dowiedzieć jak zarobić na ochronie środowiska.

W realizację projektu zaangażowanych jest kilka instytucji z regionu Podlasia. Obok lidera w przedsięwzięciu bierze udział firma EKOTON profesjonalnie zajmująca się ekoturystyką. Jednym z naszych zadań jest okiełznanie dzikiego rynku złych i nieprofesjonalnych usług turystycznych. Chcemy, żeby były one dobre i przynosiły przedsiębiorcom działającym na tym rynku większe dochody, niż ma to miejsce w tej chwili – tłumaczy Dariusz Ochrymiuk. Kolejnym partnerem jest spółka Bio-Wat zajmująca się obrotem biomasą i tworzeniem rynku biomasy. Chcemy wypracować model, z którego będą mogły korzystać inne małe i średnie przedsiębiorstwa chcące produkować biomasę i nią obracać. Na Podlasiu szykuje się duży skandal. Jest budowanych kilka dużych kotłowni, które będą wymagały ogromnych plantacji biomasy, natomiast absolutnie nikt nie troszczy się o rynek. Wszyscy zakładają, że jeśli pojawi się zapotrzebowanie na surowiec, to równocześnie pojawią się

również jego producenci. Zapomina się jednak o tym, że od założenia plantacji do pierwszego zbioru muszą minąć 3 lata. Jeżeli już w tej chwili nie zainteresujemy przedsiębiorców produkcją biomasy, nie pokażemy im potencjalnych zysków, które z tego płyną oraz perspektyw dla naszego regionu i kraju, to okaże się, że będziemy skazani na przykład na wykorzystywanie odpadów tartacznych lub sprowadzanie biomasy z Białorusi.

Zarobić na śmieciach

W projekcie „Centrum Zielonych Technologii” uczestniczy też Instytut Zrównoważonego Rozwoju z Białegostoku, który zajmuje się między innymi zagadnieniami związanymi z utylizacją śmieci na obszarach wiejskich. Tylko kilka gmin na terenie Podlasia ma ten problem uregulowany. Istnieje natomiast wiele opracowań, z których wynika, że na zbieraniu śmieci, segregowaniu ich i obrocie nimi można zarobić. Partnerstwo chce więc wypracować model, który pozwoli mikroprzedsiębiorstwom uruchomić tego typu działalność.

Kolejny partner, Wyższa Szkoła Agrobiznesu z Łomży, mająca doświadczenie w promowaniu produktów regionalnych i ich certyfikacji ma za zadanie stworzenie modelu wypracowywania regionalnych produktów spożywczych. W projekcie uczestniczy też Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, który pomaga pozostałym partnerom w dotarciu do beneficjentów, w analizach rynku i przygotowaniu wielu materiałów.

W partnerstwie ponadnarodowym oprócz Centrum Europejskiego Zrównoważonego Rozwoju z Wrocławia bierze udział dwóch partnerów włoskich i jeden z Niemiec. Partnerstwo Niemieckie jest ukierunkowane na proekologiczne technologie, a jego administratorem jest firma zajmująca się energią solarną. Jeśli zaś chodzi o partnerstwa włoskie, to jedno z nich zajmuje się tzw. turystyką kulturową, a drugie skupia się na problematyce zbierania odpadów, zużytej odzieży i dalszego wykorzystywania tych materiałów. Wszyscy jesteśmy więc skupieni wokół nowych technologii związanych ze zrównoważonym rozwojem – podsumowuje Dariusz Ochrymiuk, koordynator projektu.

Białystok, 13 czerwca 2006